

TS. ĐỖ HỒNG THÁI - TS. BÙI THỊ THU HÀ

VĂN KIẾN ĐẢNG
TRONG DẠY - HỌC LỊCH SỬ

(Tài liệu dùng trong trường phổ thông cao đẳng và đại học)

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC SỬ PHẠM

Mã Số: 02.02.81/332 ĐH2006

LỜI GIỚI THIỆU

*V*iệc học tập lịch sử ở trường phổ thông đòi hỏi học sinh phải sử dụng, làm việc với nhiều loại tài liệu. Đó là những cơ sở quan trọng để nhận thức biết và hiểu lịch sử. Văn kiện Đảng là một loại tài liệu thành văn, đã khẳng định tính cần thiết của nó đối với việc nâng cao chất lượng giáo dục của bộ môn Lịch sử. Về điều này, chúng ta đã nhận thức rõ, song trong thực tế dạy học ở trường phổ thông lại chưa thực hiện tốt.

Năm vãng đề lí luận và am hiểu thực tiễn dạy học lịch sử ở trường phổ thông, TS. Đỗ Hồng Thái và TS. Bùi Thị Thu Hà đã biên soạn quyển “Văn kiện Đảng trong dạy học lịch sử? Đây là một cố gắng Đảng khuyến khích, đóng góp vào việc đổi mới phương pháp dạy học lịch sử ở trường phổ thông.

Sách gồm 3 chương:

- Chương 1: Việc sử dụng văn kiện Đảng trong dạy học lịch sử ở trường phổ thông, giải quyết các vấn đề lí luận về văn kiện Đảng và việc sử dụng văn kiện Đảng. Phần này có tác dụng định hướng về mặt phương pháp luận cho việc xác định, Chọn các đoạn trích và phương pháp sử dụng văn kiện Đảng có hiệu quả.

- Chương 2: Những vấn đề lịch sử trong văn kiện Đảng được sử dụng vào dạy học ở trường phổ thông, trình bày các đoạn trích trong văn kiện Đảng liên quan đến các vấn đề về nhận thức lịch sử - lịch sử Việt Nam và lịch sử thế giới. Đây là phần chủ yếu của sách, được xây dựng nhằm phục vụ tốt nhất chương trình lịch sử ở trường phổ thông. Các đoạn trích này rất phong phú về nội dung thuộc các lĩnh vực phương pháp luận, khoa học lịch sử... Tài liệu được sắp xếp theo trình tự thời gian của các sự kiện, theo cấu trúc chương trình lịch sử ở trường phổ thông, tập trung làm nổi bật một số vấn đề cơ bản của các khóa trình.

- Chương 3: Phương pháp sử dụng văn kiện Đảng trong dạy học lịch sử ở trường phổ thông trình bày các nguyên tắc và biện pháp sư phạm trong việc sử dụng văn kiện Đảng vào dạy học lịch sử ở trường phổ thông. Phần này có ý nghĩa thiết thực, cụ thể, bởi vì, cần phải thể hiện vào thực tiễn dạy học một cách linh hoạt, sáng tạo, có hiệu quả. Tuy chỉ mới là những kinh nghiệm được khái quát hóa, song những điều trình bày cũng giúp cho giáo viên có thể vận dụng sáng tạo, chủ động.

Dù không tránh khỏi một số nhược điểm nhất sinh như. việc chọn một vài đoạn trích chưa thật cân đối về số lượng, nội dung chưa thật sát với yêu cầu của việc dạy học Lịch sử ở trường phổ thông, song cuốn sách này là một tài liệu - công cụ có ý nghĩa và giá trị về mặt sư phạm. Sách được sử dụng ở các trường phổ thông, Cao đẳng và Đại học Sư phạm chuyên ngành Lịch sử và là tài liệu tham khảo cho những người làm công tác sử học, ham thích lịch sử.

Chúng tôi xin trân trọng giới thiệu với đồng nghiệp, sinh viên và các em học sinh quyền sách bổ ích này, mong bạn đọc góp ý với tác giả để hoàn thiện sách hơn nữa.

GS.TS. PHAN NGỌC LIÊN

Chủ tịch Hội đồng bộ môn Lịch sử
thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo

LỜI NÓI ĐẦU

Nhằm góp phần nâng cao toàn diện chất lượng dạy học lịch sử ở trường phổ thông (Trung học cơ sở và Trung học phổ thông) chúng tôi biên soạn quyển “**Văn kiện Đảng trong dạy học lịch sử**” (Tài liệu dùng trong trường phổ thông).

Sách thuộc loại tài liệu - công cụ cho giáo viên và học sinh trường phổ thông, tài liệu tham khảo cho sinh viên các trường Cao đẳng và Đại học Sư phạm.

Việc biên soạn sách được dựa trên cơ sở những nguyên tắc phương pháp luận sử học và lí luận về phương pháp dạy học lịch sử.

- Văn kiện Đảng là một loại tài liệu thành văn có giá trị về khoa học, thể hiện quan điểm, tư tưởng đúng đắn của đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh về các vấn đề lịch sử Việt Nam và thế giới. Do đó, tài liệu văn kiện Đảng cần thiết đối với việc nghiên cứu và dạy học lịch sử, giúp chúng ta nhận thức đúng quá khứ, tin tưởng vào con đường phát triển tương lai.

- Việc sử dụng văn kiện Đảng thể hiện tính Đảng trong dạy học và nghiên cứu lịch sử của chúng ta. Việc thống nhất tính Đảng, tính khoa học trong sử dụng văn kiện Đảng sẽ góp phần nâng cao chất lượng giáo dục và nghiên cứu lịch sử. Đây là vấn đề về nguyên tắc phương pháp luận sử học mácxít - Lênin nít và tư tưởng Hồ Chí Minh mà chúng ta cần quán triệt.

- Phương pháp sử dụng văn kiện Đảng phải tuân thủ những nguyên tắc dạy học lịch sử, đặc biệt là nguyên tắc sử dụng các loại tài liệu trong dạy học lịch sử, mà văn kiện Đảng là một loại tài liệu tham khảo quan trọng. Tuy nhiên, việc vận dụng các nguyên tắc dạy học lịch sử vào sử dụng tài liệu văn kiện Đảng cần phải tránh những sai lầm, thiếu sót như: bệnh công thức, giáo điều, “minh họa chủ nghĩa”... mà phải hết sức linh hoạt, sáng tạo. Giáo viên cần căn cứ vào mục tiêu giáo dục, mục tiêu môn học, mục tiêu các chương, bài cụ thể, xuất phát từ nội dung dạy học trên lớp, các hoạt động ngoại khóa, việc kiểm tra đánh giá để lựa chọn, sử dụng các đoạn trích văn kiện Đảng cho phù hợp, không quá tải, phát huy tính tích cực của người học.

Từ những cơ sở lí luận và thực tiễn như vậy, chúng tôi biên soạn quyển sách này với ba nội dung cơ bản:

- Những vấn đề lí luận về văn kiện Đảng: - nội dung, vai trò, ý nghĩa đối với việc dạy học (nghiên cứu) lịch sử.

- Những vấn đề lịch sử trong văn kiện Đảng phục vụ việc dạy học lịch sử ở trường phổ thông.

- Phương pháp sử dụng văn kiện Đảng trong dạy học lịch sử ở trường phổ thông, sử dụng văn kiện Đảng vào dạy học lịch sử ở trường phổ thông cũng như trong nghiên cứu lịch sử là điều cần thiết, song không được quá tải, không biến bài học lịch sử thành một bài học chính trị khô khan, công thức, không gây hứng thú cho người học.

Nội dung sách “**Văn kiện Đảng trong dạy học lịch sử**” là kết quả nghiên cứu

Luận án tiến sĩ của Đỗ Hồng Thái, bảo vệ thành công năm 2002 và đề tài nghiên cứu của tiến sĩ Bùi Thị Thu Hà, Học viện Chính trị khu vực I, thuộc Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh. Các tác giả trân trọng cảm ơn các PGS. TS. Trịnh Đình Tùng, PGS. TS. Nguyễn Thị Côi đã hướng dẫn luận án cho Đỗ Hồng Thái, cảm ơn các giảng viên khoa Lịch sử Đảng, Học viện Chính trị khu vực I đã tham gia đề tài nghiên cứu của TS. Bùi Thị Thu Hà.

Chúng tôi cảm ơn các nhà khoa học đã góp ý vào biên soạn sách này, cảm ơn Nhà xuất bản Đại học Sư phạm đã tạo điều kiện cho cuốn sách ra đời. Đặc biệt, chúng tôi cảm ơn GS. TS. Phan Ngọc Liên đã bỏ nhiều công sức để giúp hoàn thiện và giới thiệu sách.

Chúng tôi mong nhận được những ý kiến đóng góp quý báu của các nhà khoa học, các bạn đồng nghiệp và độc giả xa gần để cuốn sách này ngày càng hoàn thiện hơn.

CÁC TÁC GIẢ

CHƯƠNG 1

VĂN KIẾN ĐẢNG VÀ VIỆC SỬ DỤNG VĂN KIẾN ĐẢNG TRONG DẠY HỌC LỊCH SỬ Ở TRƯỜNG PHỔ THÔNG

Việc dạy học lịch sử ở trường phổ thông cần được sử dụng nhiều nguồn tài liệu khác nhau. Trong đó, văn kiện Đảng có vai trò, ý nghĩa quan trọng về mặt khoa học và tư tưởng, góp phần đảm bảo nâng cao hiệu quả dạy học bộ môn cho học sinh.

1. Văn kiện Đảng được sử dụng trong dạy học lịch sử ở trường phổ thông

Văn kiện Đảng là một nguồn tài liệu có ý nghĩa quan trọng đối với việc nghiên cứu và dạy học lịch sử. Tuy việc sử dụng văn kiện Đảng trong lĩnh vực nghiên cứu và dạy học lịch sử có những mặt khác nhau, song bản chất của quá trình nghiên cứu và dạy học lịch sử đều là quá trình nhận thức, nên các loại tài liệu văn kiện Đảng có vị trí giống nhau. Vì vậy, cần tìm hiểu các điểm chung về văn kiện Đảng để có thể vận dụng có hiệu quả trong dạy học lịch sử ở trường phổ thông, văn kiện Đảng được hiểu là những văn bản của Đảng có ý nghĩa quan trọng về xã hội, chính trị, nó liên quan trực tiếp đến sự ra đời, diễn biến, tính chất, ý nghĩa của các sự kiện lịch sử Đảng. Văn kiện lịch sử được coi như những tài liệu gốc, ví như các bản điều ước, tuyên ngôn, hiệp ước, khế ước... Đó là những tư liệu chuẩn xác, giúp ta khôi phục lại từng phần bức tranh quá khứ. Văn kiện Đảng là một loại văn kiện lịch sử.

Tuy nhiên cần quan niệm rằng, văn kiện Đảng là những văn bản về đường lối, chủ trương, nghị quyết của Đảng được ra đời trong một hoàn cảnh lịch sử cụ thể, có ý nghĩa không chỉ đối với việc thực hiện nhiệm vụ cách mạng trong thời kì đó, mà còn là sự tổng kết kinh nghiệm đấu tranh đã qua, vạch ra phương hướng cho những thời kì cách mạng sau này. Do đó về cơ bản, tài liệu thành văn này có tính chính xác cao về mặt khoa học, rất cần thiết đối với việc nghiên cứu và dạy học lịch sử.

Đảng thực hiện việc lãnh đạo cách mạng trên hai mặt: đề ra đường lối và chỉ đạo thực hiện đường lối. Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng đã cụ thể hoá, hiện thực hoá những quan điểm tư tưởng của mình bằng các văn kiện. Vì thế, văn kiện Đảng phản ánh đầy đủ, toàn diện, đúng đắn đường lối, hoạt động cách mạng của Đảng ở các thời kì lịch sử. Đường lối chiến lược của Đảng ta không thay đổi, nhưng ở mỗi thời kì Đảng đề ra những sách lược đấu tranh khác nhau, phù hợp với tình hình trong nước và quốc tế. Điều này được thể hiện rõ trong những văn kiện Đảng ở từng thời kì lịch sử. Văn kiện Đảng thể hiện tính nhất quán về nguyên tắc, mục tiêu chiến lược, sự linh hoạt sáng tạo trong chủ trương, sách lược cụ thể.

Văn kiện Đảng được coi là một loại tài liệu gốc Đảng tin cậy bởi vì nó thể hiện thực tiễn cách mạng, phản ánh những quan điểm mang tính chỉ đạo của đảng, tổng kết những kinh nghiệm đấu tranh và cái quát thành lí luận cách mạng. Những văn kiện của Đảng do cấp Trung ương ban hành ở một phạm vi rộng lớn có ý nghĩa và tác dụng,

ảnh hưởng đến sự phát triển của lịch sử dân tộc, khu vực. Các văn kiện này còn bao gồm những tài liệu ra đời từ thời kì hoạt động của các tổ chức tiền thân của Đảng.

Theo Hội đồng Biên soạn nội dung và xuất bản văn kiện Đảng toàn tập, thì phạm vi văn kiện Đảng bao gồm: “*Các văn kiện do cấp Trung ương ban hành kể từ thời kì hoạt động của các tổ chức tiền thân Đảng trở đi. Đó là các văn kiện của Hội Việt Nam Cách mạng thanh niên, Tân Việt Cách mạng Đảng, Đông Dương Cộng sản Đảng (Đảng Cộng sản Đông Dương), An Nam Cộng sản Đảng (Đảng Cộng sản An Nam), Đông Dương Cộng sản liên đoàn... Văn kiện của Hội nghị thành lập Đảng, văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc và Hội nghị cán bộ Trung ương, Hội nghị đại biểu giữa nhiệm kì, văn kiện các Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương và văn kiện của Ban Thường vụ Trung ương, Bộ Chính trị, Thường vụ Bộ Chính trị, Thường vụ Bộ Chính trị - Ban Bí thư, Trung ương cục Miền Nam, một số văn kiện của Xứ uỷ*”¹.

Ngoài ra, văn kiện Đảng còn gồm:

- Một số tác phẩm quan trọng và tiêu biểu của Chủ tịch Hồ Chí Minh và các Tổng Bí thư về đường lối chủ trương của Đảng trong các thời kì cách mạng... một số các tài liệu khác có quan hệ chặt chẽ với hoạt động của Đảng Cộng sản Việt Nam như: tài liệu của Quốc tế Cộng sản, thông báo về hội đàm đối ngoại của Đảng, lời chào mừng và tham luận tại các Đại hội Đảng...”².

Từ quan niệm đó, chúng tôi xác định: *văn kiện Đảng được sử dụng trong dạy học lịch sử ở trường phổ thông bao gồm những tài liệu cơ bản, tiêu biểu, điển hình trong các văn kiện Đảng đã được công bố, phù hợp với nội dung chương trình, có ý nghĩa thiết thực đối với việc giáo dục, giáo dưỡng và phát triển học sinh*

Đối với giáo viên dạy học lịch sử, tài liệu văn kiện Đảng là những cứ liệu quan trọng, sinh động, chính xác góp phần vào việc xây dựng những biện pháp sư phạm có hiệu quả trong quá trình dạy học bộ môn, đối với học sinh, tài liệu văn kiện Đảng là một nguồn cung cấp tri thức lịch sử, là một trong những cơ sở quan trọng, cần thiết để hiểu kiến thức mới, củng cố ôn tập kiến thức cũ, hoàn thành các bài tập thực hành, ngoại khoá, góp phần rèn luyện kĩ năng, tư duy độc lập, sáng tạo trong học tập lịch sử.

Văn kiện Đảng không chỉ thể hiện các sự kiện lịch sử chính xác, khách quan trong quá trình đấu tranh cách mạng, mà còn phản ánh quá trình nhận thức lịch sử, được thể hiện qua những quyết sách của Đảng để giải quyết những vấn đề mà thực tiễn cách mạng đặt ra. Điều này có ý nghĩa thiết thực với việc nhận thức đúng đắn và toàn diện tri thức lịch sử đối với học sinh. Cho nên, văn kiện Đảng không chỉ phản ánh sự kiện lịch sử và sự nhận thức lịch sử mà bản thân sự ra đời nó còn là một sự kiện lịch sử. Chẳng hạn, sự ra đời của “Chánh cương vắn tắt”, “Sách lược vắn tắt”, “Luận cương chánh trị”... là một sự kiện lịch sử, đánh dấu việc thành lập Đảng. Việc sử dụng các văn kiện này để làm phong phú những kiến thức cơ bản khi học bài “Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời” trong chương trình sách giáo khoa Lịch sử ở trường THPT. Tìm

^{1, 2} Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đảng, Toàn tập, tập 1*. NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 1998, tr.7.8.

hiểu, học tập những văn kiện đó, học sinh hiểu rõ nội dung, ý nghĩa quan trọng của Cương lĩnh đầu tiên của Đảng trong việc tác định đường lối chiến lược cho cách mạng Việt Nam. Đường lối này trở thành một nhân tố có ý nghĩa quyết định đối với những thắng lợi của cách mạng Việt Nam sau này. Tác phẩm “Đường cách mệnh” hay bản “Tuyên ngôn độc lập”, cũng là những văn kiện của Đảng chứa đựng nội dung những sự kiện lịch sử quan trọng và là những kiến thức cơ bản của bài học lịch sử ở trường phổ thông.

2. Ý nghĩa của việc sử dụng văn kiện Đảng trong dạy học lịch sử ở trường phổ thông

a. Ý nghĩa nhận thức

Ngày 3/2/1930, Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời. Đây là sản phẩm của sự kết hợp giữa chủ nghĩa Mác - Lênin với phong trào yêu nước và phong trào công nhân trong những thập kỉ đầu của thế kỉ XX. Cũng từ đó giai cấp công nhân Việt Nam khẳng định năng lực lãnh đạo cách mạng của mình thông qua đội tiên phong là Đảng Cộng sản. Mục tiêu đấu tranh cách mạng mà Đảng xác định ngay từ khi mới ra đời là gắn liền độc lập dân tộc với chủ nghĩa xã hội. Trong quá trình lãnh đạo cuộc đấu tranh cách mạng của nhân dân, Đảng đã đưa dân tộc Việt Nam thoát khỏi kiếp đời nô lệ lầm than, vươn lên làm chủ nước nhà, tự do, độc lập, ra sức dựng xây đất nước, gãi để lại một “pho lịch sử bằng vàng” như Hồ Chí Minh đã khẳng định trong Diễn văn đọc tại Lễ kỉ niệm 30 năm ngày thành lập Đảng (1930 - 1960).

Hơn 75 năm đấu tranh cách mạng, Đảng ta, đứng đầu là Chủ tịch Hồ Chí Minh đã lãnh đạo nhân dân đấu tranh theo đường lối đúng đắn của học thuyết Mác - Lênin, được vận dụng sáng tạo, phù hợp với thực tiễn của cách mạng Việt Nam. Trong quá trình đó, Đảng ta đã để lại một khối lượng lớn tài liệu phong phú, phản ánh sinh động cuộc đấu tranh cách mạng đầy gian khổ, hi sinh, nêu cao truyền thống quật cường, bất khuất của dân tộc, của Đảng qua mỗi chặng đường lịch sử. Những văn kiện đó không chỉ là những chỉ thị, nghị quyết, mệnh lệnh... mà còn là những tư tưởng, những tác phẩm có giá trị lí luận và kinh nghiệm thực tiễn sâu sắc. Vì vậy, văn kiện Đảng không chỉ có ý nghĩa đặc biệt đối với hoạt động nghiên cứu khoa học, mà còn đối với việc dạy học ở nhà trường, giáo dục, huấn luyện, tuyên truyền, tổng kết lí luận và kinh nghiệm đấu tranh của Đảng.

Đảng ta đặc biệt quan tâm đến công tác bảo quản, khai thác, sưu tầm, biên soạn văn kiện Đảng trong nhiều năm qua. Những yêu cầu cấp thiết trong các lĩnh vực công tác Đảng, nghiên cứu và dạy học các ngành khoa học xã hội và nhân văn, đòi hỏi phải công bố nhiều tư liệu mới, đầy đủ và chính xác. Điều đó đã được Bộ Chính trị, Ban Bí thư Trung ương Đảng khoá VII ban hành Quyết định số 101 QĐ/TW ngày 12/1/1995 và Bộ Chính trị khoá VIII ra Quyết định số 25 QĐ/TW ngày 3/2/1997 về việc xuất bản Văn kiện Đảng toàn tập.

Đây chính là một công trình lớn trong di sản tư tưởng lí luận của Đảng và của

dân tộc Việt Nam. Dựa vào văn kiện Đảng ta có thể khôi phục một phần quan trọng, khách quan quá trình hình thành, phát triển của Đảng và tiến trình lịch sử cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng. Văn kiện Đảng góp phần khẳng định bản chất cách mạng chân chính, ý chí kiên trung, năng lực sáng tạo của Đảng ta, đồng thời cũng làm sáng tỏ mối quan hệ chặt chẽ giữa Đảng với quần chúng cách mạng.

Văn kiện Đảng là hệ thống những tư liệu lịch sử chính xác, phục vụ thiết thực cho hoạt động cách mạng, cho nghiên cứu lí luận, tuyên truyền giáo dục, bồi dưỡng nhận thức chính trị đối với cán bộ, đảng viên, quần chúng nhất là đối với thế hệ trẻ ở nhà trường. Những tài liệu này còn là bằng cứ có sức thuyết phục trong cuộc đấu tranh chống lại những luận điệu tuyên truyền xuyên tạc của các thế lực thù địch với cách mạng Việt Nam trước đây cũng như hiện nay.

Trong học tập lịch sử, văn kiện Đảng có ý nghĩa quan trọng về mặt nhận thức đối với học sinh. Văn kiện Đảng là một cơ sở khoa học quan trọng để tạo biểu tượng chân thực, có hình ảnh về quá khứ, bổ sung, hoàn chỉnh, củng cố, khắc sâu kiến thức đã học, có tác dụng phát triển tư duy cho học sinh. Dựa vào những đoạn trích trong văn kiện Đảng, học sinh có thể hiểu sâu sắc nguyên nhân xuất hiện, tiến trình phát triển và ý nghĩa lịch sử của nhiều sự kiện diễn ra trong các thời kì đấu tranh cách mạng do sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, chịu ảnh hưởng của phong trào cách mạng thế giới.

Muốn nắm vững kiến thức lịch sử phải dựa trên cơ sở những sự kiện cụ thể, chính xác, thể hiện tính chất sinh động, đa dạng và cũng không kém phần phức tạp của hiện thực khách quan. Việc nắm vững kiến thức lịch sử biểu hiện ở việc khôi phục bức tranh quá khứ, hiểu đúng bản chất sự kiện lịch sử, tìm sợi dây liên hệ giữa các sự kiện, biết đánh giá đúng đắn nguyên nhân, diễn biến, rút ra những kết luận, bài học lịch sử. Việc nắm vững kiến thức lịch sử còn thể hiện ở kĩ năng vận dụng nhưng kiến thức đã học để lí giải một số vấn đề của thực tiễn đặt ra, tìm thấy mối liên hệ có tính biện chứng, lô lịch của các sự kiện trong các thời kì lịch sử, mối liên hệ giữa quá khứ và hiện tại.

Như vậy, thực chất của quá trình nắm vững kiến thức lịch sử nói chung, nắm vững những nội dung chủ yếu của những thời kì lịch sử của dân tộc nói riêng là việc tạo biểu ồng chân thực về sự kiện, nhân vật lịch sử, hình thành các khái niệm, nắm được hệ thống khái niệm, rút ra những quy luật, kinh nghiệm, bài học lịch sử. Rõ ràng, việc nắm vững kiến thức lịch sử không dừng lại ở sự miêu tả, trình bày sự kiện mà quan trọng hơn là biết giải thích “Vì sao sự kiện đó diễn ra như vậy?”, “Điều đó có ý nghĩa gì?”, “Mối liên quan giữa các sự kiện đó ra sao?”, “ý nghĩa, bài học của sự kiện quá khứ đối với hiện tại..”

Việc sử dụng các đoạn trích trong văn kiện Đảng qua các thời kì lịch sử giúp học sinh nhận thức rõ bước phát triển của cách mạng, cuộc đấu tranh đầy hi sinh, gian khổ của nhân dân ta để giành được độc lập tự do và đi lên chủ nghĩa xã hội. Điều này thể

hiện niềm tin sắt đá của nhân dân đối với sự lãnh đạo của Đảng, tính khoa học của đường lối, chủ trương của Đảng, phù hợp với sự phát triển hợp quy luật của lịch sử, với nguyện vọng của đông đảo quần chúng nhân dân.

Những văn kiện Đảng liên quan đến cuộc đấu tranh cách mạng nước ta trong những năm 1930 - 1975, phản ánh đúng đắn hiện thực lịch sử của cuộc đấu tranh của nhân dân ta dưới sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng. Ví dụ, qua các tài liệu văn kiện Đảng về phong trào cách mạng 1930 - 1931, chúng ta sẽ nhận thức rõ rằng, Xô viết Nghệ Tĩnh là một hình thức chính quyền cách mạng của công nông và thực dân Pháp đã đàn áp dã man, dim phong trào đấu tranh trong biển máu, triệt hạ nhiều làng mạc, giết hại, bắt giam hàng vạn cán bộ, đảng viên và chiến sỹ yêu nước. Bài “Nghệ Tĩnh đỏ”(1931) và các báo cáo gửi Quốc tế Cộng sản cùng những bài viết khác của Hồ Chí Minh là những tài liệu giúp cho học sinh nhận thức một cách phong phú và chính xác về những sự kiện của phong trào cách mạng 1930 - 1931.

Văn kiện Đảng còn giúp học sinh hiểu rõ thời điểm quan trọng của lịch sử, sự chuyển hướng chiến lược cách mạng trong những bối cảnh lịch sử cụ thể, như khi Chiến tranh thế giới thứ hai (1939 - 1945) xảy ra. Chính từ sự chuyển hướng kịp thời và đúng đắn của Đảng lúc bấy giờ đã tạo ra những điều kiện thuận lợi cho lực lượng cách mạng được bảo vệ và phát triển. Tài liệu văn. kiện Đảng giúp học sinh hiểu rõ rằng, trải qua các cuộc diễn tập lịch sử, năm 1945 Đảng đã nắm đúng thời cơ “ngàn năm có một”, chuyển cách mạng từ khởi nghĩa từng phần sang tổng khởi nghĩa giành chính quyền trong toàn quốc, đưa Cách mạng tháng Tám năm 1945 nhanh chóng thành công. Thắng lợi của Cách mạng tháng Tám năm 1945 do nhiều yếu tố, song trước hết, chủ yếu là sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Đông Dương. Sự chỉ đạo đúng đắn, sáng suốt và kịp thời của Đảng được thể hiện trong các văn kiện của Đảng ở thời kì lịch sử này. Thắng lợi của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược (1945 - 1954) và cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước(1954 - 1975), được phản ánh trong nhiều tài liệu văn kiện Đảng đã khẳng định tính đúng đắn của đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam, vai trò lãnh đạo của Đảng đối với sự phát triển của lịch sử dân tộc.

b. Ý nghĩa giáo dục.

Việc dạy học lịch sử có ưu thế trong công tác giáo dục thái độ, tình cảm, tư tưởng cho học sinh. Trong giai đoạn hiện nay, vấn đề giáo dục lịch sử càng được đặt ra như một yêu cầu cấp thiết. Nền kinh tế thị trường với những mặt tích cực ngày càng được khẳng định trong quá trình đổi mới toàn diện của đất nước, song cũng có những ảnh hưởng tiêu cực, cần có biện pháp khắc phục. Những yếu tố hiện đại, những giá trị tiên bộ đích thực của nước ngoài cần được khai thác để làm phong phú thêm đời sống vật chất, văn hoá, tinh thần của nhân dân ta, song phải lựa chọn để tiếp thu những tinh hoa của nhân loại mà vẫn gìn giữ và phát huy những nét bản sắc độc đáo của dân tộc mình. Nguyên Tổng Bí thư Đỗ Mười đã chỉ rõ: “Phải coi trọng giáo dục lịch sử của dân tộc, lịch sử cách mạng, lịch sử quân đội, phải in nhiều sách lịch sử phổ biến rộng, phải coi trọng lịch sử là tài liệu giáo khoa số một trong nhà trường... Nếu không làm tốt giáo